

Prepočasi do industrijskih tirov

Akcija za industrijske tire je eden najpomembnejših ukrepov, ki naj bi na železnico prepeljali več tovarov.

Pa ne samo to. Tako naj bi se transportni stroški krepko zmanjšali, kajti industrijski tir je med najracionalnejšimi oblikami dostave in odprave blaga iz tovarov, skladišč in podobno.

Pri ocenjevanju dosedanjih uspehov akcije je treba opozoriti zlasti na dve značilnosti: organizacije združenega dela so med evidentiranjem potreb in možnosti za gradnjo industrijskih tirov pokazale dokajšen interes za vključitev v akcijo, gradnja industrijskih tirov pa ne poteka v takem obsegu, kot bi bilo pričakovati glede na izkazano zanimanje gospodarstva. Iz spiska evidentiranih organizacij združenega dela se da razbrati, da so za številne industrijske tire že napravljeni idejni in glavni projekti; vendar je treba reči, da so številni od njih že starejšega datuma in da so jih planski dokumenti organizacij združenega dela že prezrli.

Tako, žal, za njihovo uresničenje ni denarja, ker teh izdatkov delovne organizacije niso predvidele.

Letos naj bi od evidentiranih 32 projektov industrijskih tirov zgradili industrijske tire za Trimo Trebnje, Slovin Ljubljana, Jeklotehna Maribor, Tovarno sladkorja Ormož, ABK Nova Gorica, Alpos Sentjur in IMV Novo mesto.

Pri financiranju akcije za industrijske tire je treba opozoriti na dogovor o tripartitni udeležbi, ki ga je sprejela skupščina SIS za železniški in luški promet SR Slovenije. Po njem naj bi 40 odstotkov sredstev zagotovile same organizacije združenega dela, 40 odstotkov banke in 20 odstotkov železnice. Seveda pa terja uresničevanje programa industrijskih tirov prav zato, ker finančna konstrukcija še ne funkcionira povsem, tudi dodatne napore in rešitve. Tako na primer se je prispevek železnice že izkazal tudi v materialu.

ŽG Ljubljana
Biro za stike z javnostjo

DINAMIKA IZVOZA IN UVOZA

Usmerjanje navznoter

UKREPI ZA ZAŠČITO SAMOUPRAVNE SVOBODE ODLOČANJA

Gospodarstvo občine Ljubljana Moste-Polje, predvsem industrija, je v veliki meri vezano na uvoz surovin. V prvih šestih mesecih tega leta je izvozilo za 278 milijonov din, uvozilo pa za 745 milijonov din. Še vedno največ izvažamo v zahodne države, in sicer blago široke potrošnje in reprodukcijski material, a tudi uvažamo največ iz zahodnih držav — predvsem reprodukcijski material in surovine.

Velika večina izvoza (66%) je usmerjenega v zahodne države kot posledica dejstva, da na izvoz na klirinško območje ni ugodnih izvoznih stimulacij in da tak izvoz ne pomeni priznanja uvozne pravice.

V prvem polletju tega leta se je razmerje med izvozom in uvozom poslabšalo od 1:2 (konec leta 1978) na 1:2,7. Največji negativni saldo med uvozom in izvozom izkazuje deset organizacij združenega dela. Glede na višino deleža v celotnem primanjkljaju so to: Saturnus — TOZD Tovarna embalaže 25%, Papihna Vevče 14%, Teol 11%, Emona Blagovni center — TOZD Prehrana 10%, Julon 8%, Agroemona — TOZD Tovarna močnih krmil 8%, Velana 3%, Totra — TOZD Izdelki iz plastičnih mas 3%, Indos 3% in Kolinska — TOZD Tovarna hranil 3%.

Ker je do večjih odstopanj od predvidene plačilne bilance prišlo tako v Jugoslaviji kot v

Sloveniji, je bil sprejet medrepubliški dogovor o začasnih ukrepih pri omejevanju plačevanja uvoza blaga. Skupščina samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino je ukrepe za omejevanje uvoza sprejela že v maju in juniju, vendar ti ukrepi niso dali zelenih rezultatov. Zato je bil v avgustu ponovno sprejet sklep o mesečnem usklajevanju dinamike uvoza in izvoza ter o mesečnem usklajevanju sprejemanja prijav o sklenjenih poslih uvoza do konca leta 1979.

Glede na te ukrepe bodo nekatere organizacije združenega dela v naši občini (npr. Julon, Totra — TOZD Izdelki iz plastičnih mas, Indos, Arbo, Indov in Agroemona — TOZD Tovarna močnih krmil), ki uvažajo predvsem surovine oz. reprodukcijski material, katerega doma ne proizvajamo, težko dosegale, oziroma verjetno ne bodo dosegale letnega plana proizvodnje. Vsa kemična predelovalna

industrija je pri nas vezana na uvoz naftnih derivatov, ki so se letos na svetovnem trgu podražili tudi do 80%. Tak dvig cen pa je povzročil — nominalno gledano — velik skok uvoza, ki pa ne pomeni tudi enako velike količine uvoza.

Druge predelovalna industrija ima večje možnosti, da izkoristi možnosti nabave domačih surovin; če pa teh ni v zadovoljivi količini ali kvaliteti, bi bilo treba razmišljati dolgoročno in razvojno ter nove proizvodne zmogljivosti usmerjati tudi na taka deficitarna področja.

Res je, da bi morala industrija veliko več izvažati in si šele z izvozom »zaslužiti« večji uvoz, in to kljub težavam zaradi nizke konkurenčnosti na svetovnem trgu. Za večji izvoz bi bilo treba tudi sistemsko (poleg drugega) rešiti problem cen tistih surovin, ki se jim cene oblikujejo na svetovnem trgu. V finalno proizvodnjo pri nas gredo namreč nekateri izdelki po mnogo višjih cenah in je tako nemogoče misliti na izvoz finalnih izdelkov — čeprav včasih iste surovine, a še neoplenenitene (kot npr. sladkor) tudi izvažamo — a po nižjih svetovnih cenah.

H. G.

GOSPODARJI V VELIKEM — GOSPODARJI V MALEM

Člani predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov Slovenije so na svoji 15. seji obravnavali tudi polletne rezultate gospodarjenja v naši občini. V ta namen je bilo pripravljeno poročilo z obiskom v temeljnih organizacijah, ki so poslovale z izgubo, člani pa so dobili tudi podatke izvršnega sveta občinske skupščine.

Osnovna ugotovitev je, da so organizacije združenega dela v primerjavi s prvim četrtletjem dobro gospodarile. Tako se je število izgubarjev bistveno zmanjšalo, pa tudi višine izgub so običajno manjše. Prav tako v teh tozidih niso bistveno moteni sa-

moupravni odnosi in ni posebnih težav pri zagotavljanju sredstev za izplačilo ustreznih osebnih dohodkov.

Kljub relativno ugodnemu gospodarjenju pa to še ne pomeni, da v naših organizacijah združenega dela teče vse, kot bi moralo.

Tako še sedaj ne vemo, kako bodo na poslovanje vplivali zadnji omejitveni ukrepi glede uvoza, sedanja politika cen, pa tudi verjetno manjša široka poraba zaradi kreditnih restrikcij.

Zato je predsedstvo občinskega sveta ZSS pozvalo vse osnovne organizacije ZSS v temeljnih organizacijah, ki poslujejo z izgubo, in tiste, ki poslujejo na meji rentabilnosti, da maksimalno okrepijo svojo aktivnost. Osnovne organizacije naj terjajo ponovno preučitev sanacijskih oziroma stabilizacijskih programov ter — če ne dosegajo načrtovanih rezultatov — tudi ustrezne ukrepe.

Na osnovi sklepa predsedstva bomo o rezultatih gospodarjenja ter o potrebnih ukrepih govorili tudi na sestanku predsednikov vseh osnovnih organizacij zveze sindikatov.

V. F.

O SINDIKATI V AKCIJI

Sveti za informiranje v OZD

Komisije predsedstva CK ZKS za agitacijo in propagando o informiranju v združenem delu se zavzemajo za ustanovitev svetov za informiranje v OZD. Sveti naj bi postali osrednji in učinkoviti samoupravni organi za informiranje. Sestavljeni naj bi bili iz delegatov delavskega sveta, delegacij, vodstev družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih delovnih skupin oz. posameznih sestavnih delov OZD. Sveti naj bi vodili politiko informiranja v OZD.

Ustava, kongresni dokumenti in zakon o združenem delu nalagajo skrb za ustrezno informiranje delovnih ljudi zvezi komunistov, sindikatov, in ZSM, ki pa se v praksi vse premalo ukvarja s temi vprašanji. Tako ugotavlja komisija predsedstva CK ZKS za propagando in agitacijo v informiranju v združenem delu.

Republiški svet
zveze sindikatov
Slovenije

Dobro planiranje — dobro samoupravljanje

Pogosta tema nogih sestankov v vseh organizacijah združenega dela je planiranje. Mnogi se sprašujejo, zakaj tolikšna pozornost prav planiranju. Kljub zahtevnosti je odgovor dokaj preprost. Dobro planiranje je tudi pogoj za dobro samoupravljanje. S plani postavljamo dosegljive cilje, ugotavljamo njihove nosilce in odgovornosti. Za slehernega delavca je pomembno, kakšen bo njegov jutrišnji dan, kako se bo razvijala proizvodnja, katere nove tehnologije in nove postopke bodo uvajali, kako se bo razvijala njegova in druge sosednje organizacije. Z vsakim planom delavci začrtujejo svojo bodočnost in perspektivo. To je dokument, na osnovi katerega potem lahko primerjamo doseženo stanje, tj. pozitivne in negativne odklone od zelenega.

In kako planiramo mi? Po optimistični varianti bi lahko ugotavljali, da so v mnogih organizacijah že dosegli izredno velik napredek in pomembne rezultate. Imamo zelo dobro izdelane in dobro spremljane plane, o katerih delavci odločajo pri nastajanju in pri njihovem izvajanju. Po pesimistični varianti pa bi lahko trdili, da imamo izredno komplicirano in neusklajeno planiranje na vseh ravneh. Kot vemo, je resnica na sredi. Že sedaj planiramo v okviru svojih sposobnosti in zmoglosti. Vsekakor pa ta trenutek ni primeren za samozadovoljstvo nad tem, kar je že narejenega, temveč trenutek za realno oceno in usmeritev potrebnega.

V preteklih dneh je občinski svet ZS v organizacijah združenega dela organiziral več posvetov, da bi skupaj ugotovili stopnjo planiranja. Ugotovili so, da marsikje zaostajamo v izvajanju srednjeročnega programa razvoja za leta 1976 — 1980, predvsem pri planiranju nekaterih večjih investicij. Še bolj pa zaostajamo pri planiranju posameznih skupnih akcij, ki še vedno vse slonijo preveč na kupoprodajnih odnosih in ne na dohodkovnih načelih.

Ob analiziranju in pospeševanju izvajanja sedanjega srednjeročnega programa pa čakajo vse organe in organizacije združenega dela pomembne naloge pri oblikovanju smernic planov za srednjeročno obdobje 1981 — 1985.

Obiski v organizacijah združenega dela kažejo različno sliko. Večje delovne organizacije, pretežno z dobro organiziranimi strokovnimi službami, so že izdelale zadovoljive smernice; ponekod so o njih razpravljali že v najširšem krogu. Mnogo pa je takih, ki še niso nič storili ali opravili v strokovnih službah, toda razprave o smernicah in kasneje o planih morajo voditi sindikat, ZK in samoupravi organi. Zgolj lepo izdelan elaborat brez najširše udeležbe delavcev ne bo dosegel svojega namena in ima majhno vrednost. To velja za smernice, velja pa tudi za vse druge plane — in med njimi ni nič manj pomembno tudi planiranje družbenih dejavnosti.

Zato je treba kot sestavni del planiranja izpostaviti tudi odgovornost zunaj. Nedvomno so za planiranje odgovorni funkcionarji družbenopolitičnih organizacij, strokovne službe, največ pa je odgovoren direktor kot nosilec izvršilne funkcije in odgovoren za realizacijo plana.

Vse to kuže, da sedanji gospodarski položaj in razvoj samoupravnih odnosov terjata od vseh nosilcev planiranja novo kvaliteto in močnejše angažiranje pri tem delu. Vse lahko še opravimo, volje pa nam tudi ne primanjkuje.

ANDRIJA VLAHOVIČ

Ne ozko in enostransko

Stališča sveta zveze sindikatov Ljubljana Moste — Polje o gradnji tovarne pripravljene in polpripravljene hrane v Ljubljani

Na osnovi razprave in predloženega gradiva je občinski svet ZS sprejel naslednja stališča glede gradnje tovarne hrane v Ljubljani:

1. Občinski svet podpira gradnjo tovarne hrane kot nujen objekt za izboljševanje kvalitete in sistema prehrane delavcev v Ljubljani in ljubljanski regiji.

2. Občinski svet ZS poziva vse temeljne organizacije združenega dela in delovne organizacije v naši občini, da vključujejo v svoje programe in razvojne projekte tudi uporabo hrane iz te nove tovarne. Zato je potrebno takoj projektirati takšne objekte družbenega standarda, da bo moč v njih razdeljevati pripravljeno hrano iz te tovarne hraniti.

3. Občinski svet usmerja in priporoča temeljnim organizacijam združenega dela, delovnim organizacijam in drugim, da se celovito vključujejo v projektiranje in uporabo te tovarne ter da že sedaj sovlagajo sredstva za gradnjo. Pred tem naj poiščejo vse možne vidike sredstev, vključujoč tudi sredstva družbenega standarda ali dela regresa za prehrano delavcev. O tem naj ustrezno sklepajo samoupravni organi.

4. Delegati skupščine mesta Ljubljana se je treba pogovoriti in pojasniti naša stališča, naj se enotno zavzemajo, da tudi zbor združenega dela in vsi drugi organi na ravni mesta podprejo gradnjo tovarne in usmerjajo sredstva zanj.

5. Nemudoma je treba začeti sistematično informirati vse delavce v ljubljanski regiji o možnostih, ki jih daje tovarna, in o sodobnem načinu prehranjevanja, da presežemo ozke in enostranske informacije. Potrebno je objektivno razložiti vse prednosti, ki jih daje tovarna in preprečiti nadaljnja neracionalna vlaganja v razdrobljene kuhinjske zmogljivosti in obrate družbene prehrane.

6. Občinski svet posebej poziva republiške odbore sindikata delavcev kmetijstva in živilske industrije, sindikata gostinskih in turističnih delavcev ter sindikata gradbenih delavcev, da razpravljajo o uporabi pripravljene hrane v njihovih organizacijah.

OBČINSKI SVET ZS Ljubljana Moste — Polje

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Izjemni dosežki v organizaciji poslovanja, inovacijska dejavnost, uspešnost na področju varstva pri delu, družbenopolitična dejavnost — to je le nekaj kriterijev iz pravilnika o Gradisovih nagradah.

Vsako leto namreč v Gradisu podelijo letno nagrado ali diplomu najprizadevnejšim delavcem in menimo, da bi bilo prav, če bi nagrajenca predstavili v eni naslednjih številkih tudi v občinskem glasilu.

Velik svetlobni napis KNORR nam nehoti priključiti v spomin razne vrste juh ali jušnih kock; vendar pomeni ta zaščitni znak veliko več. Kolinska je že leta 1968 sprejela znanje in zaščitni znak KNORR, da bi razvila proizvodnjo in prodajo juh, omak, jušnih kock, krompirja in začimb, prirejenih za zadovoljitev našega domačega trga.

Knorr pa je le sestavni del giganta CPC (EUROPE,

ki spada k svetovni velikanki v živilski industriji CPC) International, ki ima sedež v New Jerseyu in je razvil svoje delovanje v 45 državah širom po svetu. Vsekakor je sodelovanje Kolinske in Knorra zanimivo za oba poslovna partnerja, skupaj z vodstvom Kolinske pa KNORR nenehno raziskuje možnosti za razširitev in poglobitev odnosov oziroma za čim uspešnejši način sodelovanja in združenja.